

Lehdistötiedote 23.11.2009

The Work Foundationin tuore raportti: Suomessa on keskittyvä TULE-potilaiden työssä jatkamisen helpottamiseen

Riippumattoman englantilaisen tutkimus- ja konsultointisäätiön, The Work Foundationin, tänään julkistaman *Työkunnossa*¹ -raportin mukaan tuki- ja liikuntaelinsairauksista kärsivien potilaiden määrä Suomessa kasvaa entisestään. Niinpä olisi tärkeää puuttua näihin sairauksiin tarpeeksi ajoissa ja helpottaa potilaiden työssä jatkamista.

Tuki- ja liikuntaelinsairaudet (TULE-sairaudet) ovat Suomessa merkittävin työpoissaoloja aiheuttava sairausryhmä. Ne aiheuttavat kolmanneksen kaikista suomalaisten sairauspoissaoloista. Tämä on jopa kaksi kertaa enemmän kuin seuraavaksi yleisimmästä syystä eli mielenterveysongelmista aiheutuvat sairauspoissaolot.

Tulevaisuudessa on odotettavissa, että TULE-potilaiden määrä tulee entisestään kasvamaan, kun työväestö ikääntyy, lihavuus yleistyy, fyysinen toimeliaisuus vähenee ja yleiskunto heikkenee.

Työ voi edistää potilaan toipumista

Tuki- ja liikuntaelinsairauksien varhainen toteaminen sekä aktiivinen hoito ja kuntoutus ovat ensiarvoisen tärkeitä potilaiden työkyvyn säilymisen kannalta. Merkitystä on myös niillä järjestelyillä, joilla helpotetaan työntekijän töihin paluuta pitkän sairausloman jälkeen. Tällaisia palveluja on kuitenkin tarjolla ainoastaan 41 prosentilla suomalaisista työterveyspalveluja tarjoavista toimijoista.

Raportin mukaan Suomessa on saatavilla paljon kliinistä, epidemiologista, psykologista ja taloudellista tietoa TULE-sairauksiin liittyvistä ongelmista, mutta **TULES-potilaaseen työntekijänä** keskittyvä yhtenäinen ajattelu kuitenkin puuttuu.

”Työnteko voi aiheuttaa tai pahentaa TULE-sairauksien oireita, mutta oikeiden tukijärjestelyjen avulla työ voi myös edistää toipumista parantamalla potilaan itsetuntoa ja tarjoamalla ”tuottavuuden” kokemuksia. Lääkärien ja työnantajien asenteiden on kuitenkin muututtava ripeästi, sillä monet heistä eivät ota huomioon, että TULE-potilas voi pystyä palaamaan töihin, vaikka hänellä olisikin jossain määrin oireita. Liian usein keskitytään työkyvyttömyyteen työkykyisyyden sijasta”, toteaa The Work Foundation -säätiön toimitusjohtaja ja hankkeen päätutkija **Stephen Bevan**.

Valtava merkitys koko yhteiskunnalle

Nyt julkaistu raportti on osa 25 maassa toteutettavaa ”Fit for Work” - ohjelmaa, jossa tarkastellaan TULE-sairauksien vaikutuksia yksilön työkykyyn sekä työvoimaan ja talouteen yleensä. Raportti pohjautuu olemassa olevaan tutkimukseen ja johtavien asiantuntijoiden haastatteluihin. Se pureutuu tarkemmin neljään eri TULE-sairausryhmään eli selkäkipuun, työperäisiin yläraajasairauksiin, nivelreumaan ja selkärankareumaan.

---

¹ *Fit For Work? Musculoskeletal Disorders and the Finnish Labour Market*

Raportissa mainitaan muun muassa, että:

- tutkimusten mukaan jopa 67 % suomalaisista työntekijöistä kärsi TULE-sairauksista vuonna 2006.
- yli 30 % suomalaisten sairauspoissaoloista johtuu TULE-sairauksista ja niiden oireista.
- yhteensä tämä tarkoittaa melkein 5 miljoonaa poissaolopäivää TULE-sairauksien takia.
- yli 40 prosenttia suomalaisista työntekijöistä kärsii toistuvista niska- ja hartiakivuista.
- niska- ja hartiakivuista kärsivillä henkilöillä on lähes kaksi kertaa enemmän sairauspäiviä kuin terveillä.
- yksistään selkäkipujen aiheuttamat suorat ja epäsuorat kustannukset ovat joidenkin arvioiden mukaan jopa 0,8 prosenttia Suomen BKT:sta.
- Noin 35 000 suomalaisella on nivelreuma. Viiden vuoden tutkimuksessa nivelreuman aiheuttamat tuottavuuskustannukset per potilasvuosi olivat 7217 eur (6477 eur naisilla ja 8443 eur miehillä).
- Nivelreuman aiheuttamiksi kokonaiskustannuksiksi Suomessa on arvioitu 19 099 eur per potilasvuosi, yhteensä 669 miljoonaa euroa.

Reumatologian dosentti **Kari Puolakka** Etelä-Karjalan keskussairaalaan kommentoi raportissa esitettyjä lukuja seuraavasti:

”Onneksi tuki- ja liikuntaelinsairaudet eivät ole kohtalonomaisia, vaan niitä voidaan hoitaa ja niiden aiheuttamia haittoja vähentää. Etenkin nivelreuman ja selkärankareuman hoitomahdollisuudet ovat viime vuosina voimakkaasti kehittyneet. Näissä sairauksissa voidaan tehokkaalla lääkityksellä saada sairastuneen työ- ja toimintakyky palautumaan, jos lääkitys aloitetaan ennen kuin tulehdus on johtanut kudosvaurioihin. Toiminta- ja työkyvyn palautumisella on huomattava merkitys henkilölle itselleen, hänen läheisilleen sekä taloudellisessa mielessä myös koko yhteiskunnalle”.

Raportissa peräänkuulutetaan mm. seuraavia seikkoja:

- **Varhainen puuttuminen:** pitkät poissaolojaksot töistä ovat yleensä haitaksi. Potilaan, työnantajan ja terveydenhuollon ammattilaisen yhteistyöllä lepo ja työ voidaan saada tasapainoon. Joillain potilailla fysioterapian tai lääkityksen ripeä aloittaminen voi vähentää TULE-sairaudesta vaikeusastetta tai vaikutusta tai hidastaa sen etenemistä.
- **Keskittyminen työkykyyn työkyvyttömyyden sijasta:** erilaisten työtehtäviin ja työaikoihin liittyvien järjestelyjen avulla monet voivat jatkaa työelämässä, vaikka he eivät olisikaan 100 %:ssa työkunnossa. Työntekijien ja lääkäreiden tulisi keskittyä enemmän siihen, mitä TULE-sairas työntekijä voi tehdä, eikä siihen, mitä hän ei voi tehdä.
- **Ei vain fyysisten oireiden hoitaminen:** hoitavien lääkäreiden ei tulisi hoitaa ainoastaan potilaiden fyysisiä oireita, vaan ihmistä biopsykososiaalisen kokonaisuutena.
- **Kustannusten mittauksen tehostaminen:** TULE-sairaudet vaikuttavat yhteiskuntaan ja työelämään sekä suoraan että epäsuorasti. Näiden vaikutusten arviointiin ja seurantaan tarvitaan entistä parempia keinoja.

Reumatologian dosentti **Tuulikki Sokka** Keski-Suomen keskussairaalaan kommentoi raportin toimenpidesuosituksia seuraavasti:

”Meillä on erittäin hyvät sosiaalietuudet ja sen vuoksi sairaiden ihmisten ei tarvitse tehdä työtä. Työn laatu on kuitenkin muuttunut niistä ajoista, kun sosiaalietuuksia on vuosikymmenten aikana kehitetty. Nyt olemme uudessa tilanteessa, jossa työmarkkinoiden, työnantajien ja lainsäätäjien pitäisi keskittyä helpottamaan ihmisten työssä jatkamista siltä hyvältä ja terveeltä pohjalta, joka lähtee yksilön tarpeiden ja hyvinvoinnin kunnioittamisesta. Ennen se oli sosiaalietuuksien tarjoamista reumaatikoille, mutta tänään se voisi olla työn tekemisen jatkamisen mahdollistamista TULE-potilaalle, joka ei välttämättä ole joka päivä 100 %:ssa työkunnossa”.

Lisätietoja raportista ja The Work Foundationista:

The Work Foundation, Jenny Taylor, puh. +44 20 7976 3519,
sähköposti: jtaylor@the-workfoundation.com, <http://www.fitforworkeurope.eu/>.

Suomalaisten asiantuntijoiden yhteystiedot ja haastattelupyynnöt:

Viestintätoimisto AC-Sanafor, Hanne Mäkelä, puh. 050 370 8586, sähköposti:
hanne.makela@acsanafor.fi

Tuki- ja liikuntaelinsairaudet

Tuki- ja liikuntaelinsairaudet eli TULE-sairaudet kattavat yli 200 lihaksistoon, niveliin, jänteisiin, nivelsiteisiin, ääreishermostoon ja verisuonistoon vaikuttavaa sairautta ja tilaa, jotka aiheuttavat kipua ja heikentävät toimintakykyä (Punnett ym., 2004.)

The Work Foundation -järjestö

The Work Foundation on Isossa-Britanniassa toimiva yleishyödyllinen järjestö, joka pyrkii parantamaan työelämän laatua tutkimuksen, konsultoinnin ja edunvalvonnan avulla. Se tekee yhteistyötä sekä julkisen että yksityisen sektorin toimijoiden kanssa ja tarjoaa sekä käytännön konsultointipalveluja ja vankkaa tutkimusta että politiikkoja ja linjanvetoja koskevaa kampanjointityötä. The Work Foundation toteuttaa myös laajaa terveyden ja hyvinvoinnin tutkimus- ja konsultointiohjelmaa.

Työkunnossa-hanke

The Work Foundation -säätiön *Työkunnossa*-hankkeelle on myönnetty maailmanlaajuisesti toimivan lääkeyhtiö Abbottin koulutusapuraha. The Work Foundation -järjestö tuottaa *Työkunnossa*-raportit itsenäisesti ja on yksinomaisessa vastuussa niiden toimittamisesta.